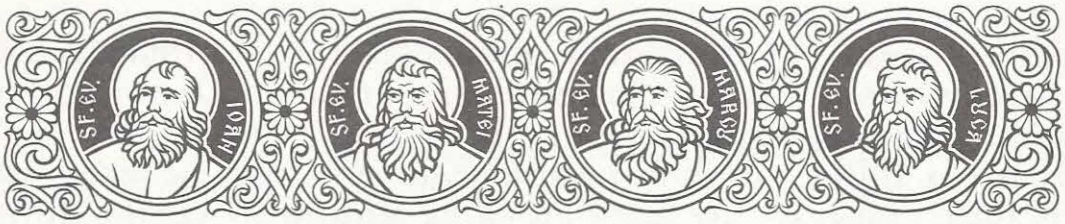

TÎLCUIREA EVANGHELIEI

DUMINICII A TREISPREZECEA DUPĂ POGORÎREA SFÎNTULUI DUH

(Ev. Matei XXI, 33-44)

Fraţi creştini,

PENTRU iubirea lui Avraam faţă de Dumnezeu şi pentru viaţa lui curată, Dumnezeu a ales neamul lui dintre toate celelalte neamuri ale pămîntului, ca să ridice printr-însul, din căderea în păcat a primilor oameni, pe tot neamul omenesc, şi să cheme pe om la fericirea pe care a avut-o în rai, după cum ne spune Apostolul Pavel, zicînd: „Urmaşilor lui Avraam li s-a dat înfierea şi slava şi poruncile, darea Legii şi slujba şi făgăduinţele“ [1].

Cînd Fiul şi Cuvîntul lui Dumnezeu a binevoit să se pogoare pe pămînt, ca să mîntuiască neamul omenesc, a luat trup omenesc din urmaşii neamului lui Avraam. Dar, după patimile şi învierea Sa, afară de sfinţii apostoli şi de ceilalţi care au crezut într-Însul, din neamul evreiesc, Iisus şi-a întors faţa Sa de la acest neam. În locul neamului evreiesc, El aduce în harul Său dumnezeiesc şi în dragostea Sa, învrednicindu-l de Împărăţia cea fără de sfîrşit, neamul închinătorilor la idoli, după cum a proorocit sfîntul prooroc Osie, zicînd: „Şi voi iubi pe cea care nu era iubită şi voi zice celui

1) Romani IX, 4.

care nu este norodul meu: norodul meu eşti tu,şi el va zice: Domnul Dumnezeul meu eşti Tu!"[1]. Pricina întoarcerii sale dinspre israeliteni a arătat-o Domnul prin pilda Evangheliei care s-a citit astăzi. Cum însă fără tîlcuire, pilda rămîne neînţeleasă, vă rog să ascultaţi cu luare aminte tîlcuirea ei, ca să dobîndiţi roada dumnezeieştilor învăţături din ea.

Fraţi creştini,

„Domnul a spus pilda aceasta: Era un om gospodar, care a sădit vie. A împrejmuit-o cu gard, a săpat zăcătoare sub teasc, a clădit un turn de pază şi a dat-o lucrătorilor, iar el s-a dus departe".

Omul gospodar este Dumnezeu, care este Stăpînul şi Domnul neamului iudeu şi al întregii făpturi. L-a numit pe Dumnezeu om, pentru iubirea Lui faţă de oameni, iar gospodar, fiindcă aşa cum gospodarul unei case poartă grijă şi ocroteşte pe casnicii săi, tot aşa şi Dumnezeul tuturor a purtat grijă şi a ocrotit neamul iudeilor. Via sădită este poporul iudeu, după cum zice proorocul Isaia: „Că via Domnului Savaot este casa lui Israel"[2]. Şi pe această vie a mutat-o Dumnezeu din Egipt şi a sădit-o în Pămîntul Făgăduinţei, aşa cum cîntă David: „Via din Egipt ai mutat-o, izgonit-ai neamuri şi ai răsădit-o pe ea"[3]. Iar gardul cu care a îngrădit via, este Legea dată prin Moise, care-i îngrădea şi-i oprea pe iudei de la păcate şi de amestecul cu alte neamuri. Teascul din vie este jertfelnicul, în care nu se călcau struguri şi nici nu curgea vin, ci se junghiau dobitoace şi se stropea cu sînge. Turnul zidit în vie este biserica lor, care întărea şi păzea poporul iudeu, după cum din turn se păzeşte via. Lucrătorii, cărora le-a dat via, sînt conducătorii neamului iudeu: preoţii şi învăţătorii lor, care la început îndrumau bine sufletele iudeilor, după cum lucrătorii silitori lucrează viile. Dar gospodarul casei, adică Dumnezeu, Cel ce este pretutindenea, s-a dus departe, aşteptînd şi îndelung-răbdînd pe lucrătorii cărora le-a dat via. Şi a răbdat Dumnezeu multe veacuri şi n-a pedepsit pe iudei pentru păcatele lor.

1) Oseea II, 25; Romani IX, 25. 2) Isaia V, 7. 3) Psalm LXXIX, 9.

„Iar cînd a sosit timpul roadelor, a trimis pe servitorii săi la lucrători, ca să ia partea lui din roade".

Cînd a sosit vremea, adică atunci cînd a rînduit Dumnezeu să trimită în lume pe sfinţii prooroci, servitorii Săi adevăraţi, i-a trimis pe ei la neamul iudeilor, dar mai cu seamă la stăpînitorii şi dascălii lor, ca să ia roadele pe care le datorează lui Dumnezeu, după Legea ce li s-a dat, adică primirea propovăduirii proorocilor, ascultarea învăţăturii lor, păzirea poruncilor şi săvîrşirea faptelor bune.

„Dar lucrătorii punînd mîna pe servitori, pe unul l-au bătut, pe altul l-au ucis, iar altuia i-au spart capul cu pietre. Din nou a trimis alţi servitori, mai mulţi decît cei dintîi, şi au făcut cu ei tot aşa".

Lucrătorii, adică dascălii mincinosi şi conducătorii răzvrătiţi ai iudeilor, s-au purtat plini de răutate faţă de trimişii Domnului. Astfel, pe unul dintre sfinţii proroci, pe Miheea, l-a bătut peste falca dreaptă Sedechia, fiul lui Hanaan. Pe Zaharia l-a ucis Ioas, împăratul Iudeii, între biserică şi între altar. Pe Ieremia l-a împroşcat norodul cu pietre, în Egipt. După aceşti prooroci, Dumnezeu a trimis din nou alţii şi mai mulţi decît cei dintîi. Sfîntul Evanghelist Luca pomeneşte şi de a treia trimitere a proorocilor, care a ajuns pînă în zilele lui Ioan Botezătorul. Dar ei le-au făcut şi acestora ca şi celor dintîi: i-au bătut, i-au omorît şi i-au împroşcat cu pietre.

„La urmă a trimis la ei pe fiul său, zicînd: se vor ruşina de fiul meu".

După prooroci, Dumnezeu a trimis la ei pe Unul Născut Fiul şi Cuvîntul Său, Care, luînd trup din Preacurata şi Pururea Fecioara Maria, s-a făcut om desăvîrşit, fiind în acelaşi timp şi Dumnezeu desăvîrşit. A zis că „se vor ruşina de Fiul Meu", nu pentru că n-ar fi ştiut cum au să-L primească pe El iudeii, ci ca să arate credinţa şi recunoştinţa ce erau datori să le aibă iudeii faţă de Dumnezeu. Pentru aceasta, cînd iudeii au auzit învăţătura lui Iisus Hristos, unită cu învăţătura

proorocilor şi au văzut mulţimea minunilor, din care au înţeles că proorocirile grăite de prooroci s-au împlinit în Hristos, aveau datoria ca să creadă şi să se plece Lui şi să părăsească calea răutăţilor şi răzbunărilor contra trimişilor lui Dumnezeu.

„Însă lucrătorii viei, văzînd pe fiul, au zis între ei: Acesta este moştenitorul; veniţi să-l omorîm şi să avem noi moştenirea lui; şi punînd mîna pe el, l-au scos afară din vie şi l-au ucis".

Arhiereii şi fariseii, văzînd pe Hristos că tîlcuieşte dumnezeieştile Scripturi şi legile lui Dumnezeu cu atîta înţelepciune şi har, mustrînd fărădelegile lor şi făcînd minuni cu atîta putere, încît învia şi morţii din morminte, au cunoscut că Iisus are putere dumnezeiască, deşi n-au crezut că este Fiul lui Dumnezeu. Pentru aceasta au făcut sfat, zicînd: Ce ne vom face, că Omul acesta face multe minuni? Dacă îl vom lăsa aşa, toţi vor crede într-Însul şi va ajunge stăpîn peste popor. Deci au zis: mai de folos este nouă să moară un om pentru popor şi nu tot neamul să piară. „Veniţi să-L omorîm pe El şi să stăpînim moştenirea Lui", adică toată puterea ce avea Iisus peste neamul lor. Deci, scoţîndu-L pe el din mijlocul lor şi din cetatea lor, L-au dus la locul ce se numeşte al Căpăţînii şi răstignindu-L pe Cruce, L-au omorît. Iată cîtă asemănare are pilda aceasta cu cele ce au făcut arhiereii şi fariseii împotriva Mîntuitorului Hristos. De aceea pilda aceasta este şi o proorocie, pe care a vestit-o despre Sine Domnul Iisus.

„Deci, cînd va veni stăpînul viei, ce va face acelor lucrători? I-au răspuns ei: pe cei răi cu rău îi va pierde, iar via o va da altor lucrători, care vor da roadele, la timpul lor".

Această pildă a spus-o Domnul Iisus arhiereilor şi bătrînilor poporului iudeu cînd învăţa în sinagogă, punîndu-i pe dînşii judecători ai acestei întîmplări, zicînd: „Deci cînd va veni Domnul viei, ce va face acelor lucrători? Iar ei i-au răspuns: pe cei răi cu rău îi va pierde". Cei care au răspuns au fost arhiereii şi bătrînii iudeilor, căci ei au ascultat pilda. Din cele scrise de Sfîntul

Evanghelist Luca, se pare însă că alţii au dat răspunsul acesta, iar arhiereii şi bătrînii, înţelegînd că pilda aceasta îi priveşte pe dînşii, au tăcut. Deci ucenicii lui Hristos văzîndu-i că tac, au dat ei răspunsul, iar arhiereii şi bătrînii, auzind răspunsul acesta că: „pe cei răi cu rău îi va pierde", au strigat acest cuvînt: „Să nu fie!" Două sînt pedepsele cu care au fost pedepsiţi iudeii: una, în veacul cel de acum, iar alta, în cel ce va să vie. După învierea Mîntuitorului, neamul iudeilor a fost lipsit de toată puterea vremelnică, fiind scos din cetatea cea sfîntă şi izgonit din Pămîntul Făgăduinţei, a fost risipit în toate părţile pămîntului. La a doua venire a Domnului nostru Iisus Hristos, vor vedea pe Acela pe care L-au răstignit şi se vor tîngui şi vor plînge, căci vor fi daţi focului celui veşnic. Aceasta au însemnat cuvintele: „Pe cei răi cu rău îi va pierde şi via o va da altor lucrători". Ceilalţi lucrători, cărora le-a dat via, sînt purtătorii de Dumnezeu apostoli şi toţi dumnezeieştii dascăli şi propovăduitori ai Evangheliei. Acestora le-a dat Dumnezeu nu numai norodul lui Israel, ci şi toate neamurile pămîntului, după cuvîntul Domnului, care zice: „Drept aceea, mergînd, învăţaţi toate neamurile"[1]. Aceştia, prin nevoinţele lor în propovăduirea Evangheliei, au adus roade bogate din via Domnului Stăpînului viei, adică lui Dumnezeu: credinţa şi faptele bune şi sîngele celor care au crezut în Iisus. Iar pentru a arăta bătrînilor şi fariseilor iudei că toate acestea sînt cuprinse în Scripturi,

„Iisus le-a zis: Au n-aţi citit niciodată în Scripturi: piatra pe care au aruncat-o ziditorii, aceasta a ajuns să fie în capul unghiului. De la Domnul a fost aceasta şi este lucru minunat în ochii noştri".

Lămurirea acestor cuvinte ca şi a pildei povestite pînă aci, a făcut-o Însuşi Iisus Hristos prin cuvintele ce se găsesc în partea ultimă a Evangheliei, cu care a încheiat cuvîntatea Sa zicînd:

„De aceea vă spun că se va lua de la voi împărăţia lui Dumnezeu şi se va da neamului care

1) Ev. Matei XXVIII, 19.

va aduce roadele ei. Cel ce va cădea peste piatra aceasta se va sfărîma şi peste care va cădea ea, pe acela îl va zdrobi".

Iisus mustră neştiinţa lor din Sfintele Scripturi, cînd le spune: Au niciodată n-aţi citit în Scripturi aceste cuvinte dumnezeieşti că piatra pe care n-au băgat-o în seamă ziditorii şi au aruncat-o, aceasta a ajuns în capul unghiului? Piatra aceasta despre care vorbeşte aici Domnul, este Însuşi Iisus Hristos, de Care învăţătorii şi conducătorii iudeilor, atîta vreme cît a trăit în mijlocul lor, n-au voit să ţină seamă. Lucrul acesta îl vedem şi din cuvintele Sfîntului Apostol Pavel care zice: „Însuşi Iisus Hristos este piatra cea din capul unghiului"[1].

Ziditorii sînt aceiaşi lucrători de care a vorbit în cuprinsul pildei, iar unghiul este unirea celor două popoare prin credinţa în Hristos, adică unirea poporului iudeu cu cel păgîn; căci după cum prin piatra cea din capul unghiului se împreună cei doi pereţi ai casei, tot aşa, prin credinţa în Hristos, s-au unit aceste două neamuri, din care s-a alcătuit Biserica, al cărei Cap este Hristos. Deci această piatră, adică Iisus Hristos, n-a fost băgată în seamă de ziditori, adică de învăţătorii iudeilor, ci a fost aruncată. Dar piatra aceasta, adică Iisus Hristos, s-a făcut cap al unghiului, adică al Bisericii, care este alcătuită din cele două noroade. „De la Domnul s-a făcut aceasta", zice psalmistul[2] şi „Pe această piatră, a zis Iisus, voi zidi Biserica Mea"[3]. Într-adevăr, minunată este această zidire, pentru minunile nenumărate care s-au făcut într-însa; minunată este pentru dogmele cele înalte, propovăduite de dînsa şi pentru Tainele cele mai presus de fire, păstrate într-însa. Minunată este Biserica lui Hristos şi pentru biruinţa împotriva vrăjmaşilor ei, pentru că, după cuvîntul Sfintei Scripturi, nici porţile iadului nu vor birui vreodată Biserica zidită de Hristos, în care se păstrează întreagă şi curată dreapta credinţă pe care a învăţat-o Iisus. Amin!

---

1) Efeseni II, 20. 2) Psalm CXVII, 23. 3) Ev. Matei XVI, 18.

CAZANIA

DUMINICII A TREISPREZECEA DUPĂ POGORÎREA SFÎNTULUI DUH

(Despre îndelunga răbdare a lui Dumnezeu)

Fraţi creştini,

PILDA din Evanghelia pe care aţi auzit-o astăzi, ne-a arătat că, după ce Mîntuitorul Hristos a fost ucis de iudei, Dumnezeu şi-a întors faţa Sa de la neamul acesta, atît de iubit Lui pînă atunci, şi în locul lui a chemat în împărăţia Sa neamurile păgîne, făcînd un singur popor din diferitele neamuri şi din iudeii care au crezut în El. Acest popor, numit după numele Lui poporul creştinesc, este, de acum înainte, poporul cel ales, poporul cel sfînt. Fiindcă în pilda pe care aţi auzit-o astăzi, vedem strălucind dumnezeieştile bunuri ale îndelungii-răbdări, de aceea, am socotit că este de folos să vorbim azi despre îndelunga-răbdare a lui Dumnezeu.

Îndelunga-răbdare a lui Dumnezeu izvorăşte din însăşi dumnezeiasca fiinţă, întocmai ca apa din izvor, şi în acelaşi fel ca şi dragostea, milostivirea, dreptatea, pronia şi toate celelalte însuşiri ale lui Dumnezeu. Cînd omul păcătuieşte, se aseamănă cu acela care îndrăzneşte să ridice mîna sa asupra împăratului însuşi. Deci, dacă Dumnezeu n-ar fi îndelung-răbdător, ci ar pedepsi îndată pe păcătos, chiar în ceasul în care întinde mîna să omoare pe fratele său, frica, cutremurul şi suspinul ar trebui să-l cuprindă pe acesta, întocmai ca şi pe Cain. În ceasul în care păcătosul osîndeşte pe fratele său, el ar

trebui să fie îndată cuprins de lepră, ca şi Mariam sora lui Moise[1]; dacă ar minţi, ar trebui să se umple de lepră ca şi Ghiezi[2]; dacă ar defăima pe oamenii sfinţi, ar trebui să se despice pământul şi să-l înghită ca pe Datan şi pe Aviron[3]; dacă ar fura bunurile bisericeşti ar trebui să cadă mort îndată, ca Anania şi Safira[4]. Cum însă mijloceşte îndelunga-răbdare dumnezeiască, pedeapsa păcătosului zăboveşte, Dumnezeu aşteptînd îndreptarea lui.

Din această pricină, unii trăiesc cu credinţa că Dumnezeu nu poartă de grijă şi nu ţine seamă de faptele oamenilor, iar alţii socotesc că Dumnezeu nu pedepseşte niciodată pe cei păcătoşi. Şi unii şi alţii, crezînd aşa, săvîrşesc mare păcat, pentru că Dumnezeu, în nemărginita Sa bunătate, voieşte mîntuirea, nu moartea păcătosului, cum a spus-o prin gura sfîntului prooroc Iezechil, zicînd: „Nu voiesc moartea păcătosului, ci să se întoarcă cel păcătos din calea lui şi să fie viu“[5]. Deci îndelung-răbdînd, Dumnezeu nu pedepseşte pe cel care păcătuieşte, îndată după săvîrşirea păcatului, ci îi dă timp, aşteptînd pocăinţa lui. Omul care crede că păcătosul scapă din mîinile dumnezeieştii dreptăţi greşeşte, fiindcă nu ţine seama de bogăţia bunătăţii lui Dumnezeu şi de îndelunga-răbdare a lui Dumnezeu, prin care El cheamă pe păcătoşi la pocăinţă. Dar, dacă Dumnezeu rabdă îndelung, să nu socotim cumva că trece cu vederea şi iartă pe păcătoşi.

Altceva este îndelunga-răbdare, şi altceva este milostivirea lui Dumnezeu, atunci cînd ne pocăim şi luînd iertarea păcatelor noastre, scăpăm de pedeapsa veşnică. Vedem aceasta din Sfînta Evanghelie, căci Domnul i-a iertat întîi păcatele slăbănogului, zicînd: „Îndrăzneşte, fiule, păcatele tale sînt iertate!“, şi numai după aceasta i-a ridicat pedeapsa pentru păcat, adică slăbănogirea, zicînd: „Scoală-te, ridică patul tău şi te du la casa ta“[6]. Îndelunga-răbdare a lui Dumnezeu amînă judecata şi zăboveşte pedepsirea; însă, de nu ne vom pocăi, nici de păcate nu ne va curăţi şi nici de munca veşnică nu ne va izbăvi. Amînarea şi întîrzierea pedepsei poate să ne aducă mare folos, mai ales că, în vremea acestei amî-

1) Numeri XII, 10. 2) IV Regi V, 27. 3) Numeri XVI, 31-31. 4) Fapte V, 5 şi 10. 5) Iezechil XXXIII, 11. 6) Ev. Matei IX, 2 şi 6.

nări, Dumnezeu rînduieşte diferite mijloace prin care ne cheamă la pocăinţă. Dacă însă noi vom continua să păcătuim, în timpul cînd Dumnezeu îndelung rabdă, atunci pedeapsa se măreşte, potrivit numărului păcatelor şi vremii în care Dumnezeu a rînduit mijloacele spre îndreptarea noastră. De aceea, după cum atunci cînd vezi norii înmulţindu-se pe cer, nu te aştepţi decît la ploaie mare, grindină, fulgere, tunete şi trăznete, tot aşa şi cînd te gîndeşti la îndelunga-răbdare a lui Dumnezeu faţă de cel păcătos, nu te mai poţi aştepta la nimic decît numai la urgia, mînia şi asprimea lui Dumnezeu faţă de păcatos, care are ca urmare pedeapsa veşnică.

Pilda smochinului neroditor adevereşte întru totul aceasta. „Iată sînt trei ani, zice Iisus, de cînd vin, căutînd roade în smochinul acesta şi nu găsesc“ [1]. Iată îndelunga-răbdare a lui Dumnezeu şi cîtă vreme a aşteptat! Trei ani. Iată cum Dumnezeu, în vremea îndelungei Sale răbdări, caută în sufletul păcătosului roade de fapte bune! „Iată sînt trei ani de cînd vin, căutînd roade în smochinul acesta“, zice El. Dacă însă nu va afla roadă, nici după îndelunga Sa răbdare, atunci El va hotărî osînda cea înfricoşată, ca şi pentru smochinul neroditor, zicînd: „Taie-l pe el; pentru ce să ocupe locul în zadar!“ Auzind acestea, vierul se roagă de Domnul aşa cum se roagă şi preoţii Bisericii pentru îndelunga-răbdare a lui Dumnezeu faţă de păcătoşi, zicînd: „Doamne, mai lasă-l pe el şi anul acesta; pînă-l voi săpa împrejur şi-i voi pune gunoi“. Preoţii Bisericii, ca şi vierul, cer amînarea pedepsei, făgăduind silinţa lor pentru îndreptarea păcătosului, iar în cazul cînd păcătosul, în timpul acesta, nu se va îndrepta, să fie pedepsit, şi dacă se va pocăi şi va da roada faptelor bune, să fie iertat.

Mii de pilde vom afla în dumnezeieştile Scripturi, care adeveresc şi întăresc cele ce am arătat pînă aici. Dar cea mai vestită pildă este aceea a împăratului iudeilor, Manase. El a părăsit închinarea Dumnezeului adevărat şi s-a închinat soarelui, lunii şi stelelor, cum ne povesteşte Sfînta Scriptură. Şi s-a închinat Manase la toată oastea cerului, şi a slujit lor. Iar Dumnezeu îndelung-răbda. El a zidit jertfelnice stelelor în amîndouă curţile

1) Ev. Luca XIII, 7-9.

Casei Domnului. Iar Dumnezeu îndelung-răbda. El făcea tot chipul de vrăjitorii şi de fermecătorii; a pus un chip cioplit în Casa lui Dumnezeu şi a amăgit pe cei mai mulţi dintre iudei şi i-a adus pe ei la închinarea la idoli; a vărsat sîngele multor bărbaţi sfinţi, care n-au voit să se depărteze de credinţa în adevăratul Dumnezeu. Iar Dumnezeu, îndelung-răbdînd, în loc de pedeapsa aspră ce i se cuvenea, a trimis la el întîi pe sfinţii Săi prooroci ca să-l înveţe, să-l sfătuiască şi să-l înfricoşeze cu înfricoşări groaznice[1]; mai pe urmă, însuşi Dumnezeu a grăit şi către el şi către poporul lui, dar el ca un surd şi împietrit n-a vrut să se pocăiască. După aceea a încetat îndelunga-răbdare a lui Dumnezeu şi a venit pedeapsa. Dumnezeu a trimis căpeteniile împăratului Asur, care au legat pe Manase cu lanţuri de fier şi l-au dus în Babilon. Iată cum, ticălosul împărat Manase, n-a luat în seamă bunătatea şi îndelunga-răbdare a lui Dumnezeu. De aceea a pătimit chinurile cele înfricoşate ale dumnezeieştii osînde, căci a fost scos din domnia şi scaunul împărătesc; şezînd pe scaunul împărătesc, n-a vrut să se pocăiască, cînd îl chema Dumnezeu cu îndelungă-răbdarea Sa. În Babilon, unde îl trimisese Dumnezeu pe bună dreptate rob, ca pedeapsă pentru fărădelegile lui, împăratul Manase, „fiind în necaz, a căutat faţa Domnului Dumnezeului său şi s-a smerit foarte înaintea feţei Dumnezeului părinţilor săi şi s-a rugat către Dînsul cu lacrimi, iar Dumnezeu l-a auzit pe el şi i-a ascultat rugăciunea lui, şi l-a întors pe el la Ierusalim, în regatul său. Şi a cunoscut Manase că Domnul este Dumnezeul cel adevărat“[2].

Dar mai mult decît pilda lui Manase, este pilda neamului iudeilor, care s-a citit în Evanghelia de astăzi. Necredinţă în Dumnezeu, cîrtiri împotriva Lui, depărtări de Dumnezeu, închinare la idoli şi alte nenumărate fărădelegi, erau păcatele iudeilor care au ieşit din Egipt. I-a răbdat Dumnezeu multe veacuri. Le-a dat Legea prin Moise, minuni mari a săvîrşit, prooroci mulţi a trimis la dînşii. Atît de mult i-a răbdat Dumnezeu, încît şi pe Cel Unul-Născut Fiul Său L-a trimis la ei, ca Binefăcător, Învăţător şi Făcător de minuni. Dar ei, în loc să se

1) IV Regi XXI, 1-16. 2)II Cronici XXXIII, 10-13.

pocăiască şi să creadă într-însul, au căzut în înfricoşatul păcat al uciderii lui Hristos, căci au răstignit pe Domnul slavei, pe Izbăvitorul şi Mîntuitorul lumii. De aceea, Dumnezeu i-a pedepsit, lipsindu-i de toate harurile Sale cele dumnezeieşti şi scoţîndu-i din Pămîntul Făgăduinţei şi din Sfînta Cetate, cum îi vedem pînă astăzi, risipiţi în toate părţile pămîntului. Deci, fraţi creştini, cînd veţi vedea îndelunga-răbdare a lui Dumnezeu faţă de voi, să vă îndreptaţi şi să nu mai trăiţi în aceleaşi păcate, ca să nu adăugaţi în fiecare zi altele şi să înmulţiţi numărul păcatelor voastre.

Pedepsirea păcătosului în viaţa pămînteasca, cum a fost pedepsit Manase, arată mila lui Dumnezeu, care îl aduce la pocăinţă şi-i şterge osînda cea veşnică. „Certa-voi, zice Dumnezeu prin gura psalmistului David, cu toiag fărădelegile lor şi cu bătăi păcatele lor. Iar mila Mea nu o voi depărta de la dînşii“ [1]. Dumnezeu ceartă, pentru ca să vindece, şi bate, pentru ca să mîntuiască. Deci, cînd vedem un păcătos pedepsit de Domnul, să nădăjduim că certarea Domnului este doctorie vindecătoare pentru rănile sufletului său. „Certînd, m-a certat Domnul, dar morţii nu m-a dat“, ne spune psalmistul [2]. Iar sfîntul prooroc Iezechil zice: „Cel nelegiuit de se va întoarce de la toate nelegiuirile sale, pe care le-a făcut şi va păzi toate legiuirile Mele, zice Domnul, şi va face ceea ce e bun şi drept, va trăi şi nu va muri“ [3]. Deci, cînd vedem că un păcătos nepocăit, moare fără nici o pedeapsă, să plîngem fierbinte pentru el, căci a fost părăsit de ajutorul lui Dumnezeu, pentru împietrita şi nepocăita lui inimă şi pentru nesocotirea îndelungii-răbdări a lui Dumnezeu. Făcîndu-se nevrednic de toiagul şi certarea cea din viaţa aceasta, şi-a adunat mînie cerească, în ziua dreptei Judecăţi a lui Dumnezeu, Care va răsplăti fiecăruia după faptele sale. Amin!

1) Psalm LXXXVIII, 32-33. 2) Psalm CXVII, 18. 3) Iezechil XVIII, 21.